

DE VERA MENSURA
RVM PONDERVMQVE RA-
TIONE OPVS DE INTEGRO INS-
tauratū a reuerendo in Christo patre,
Roberto Senali, diuina clementia
Episcopo Abrincensi, Theo-
logo doctore ordine, &
origine Parisiensi.

Es de la lib.^a El Colegio de Guenca.

Aut doce, aut disce,
Aut patere prodesse cupientem.

Apud Ioannem Roigny, sub Basilisco,
in via ad diuum Iacobum.

M. D. XXXV.

AD LECTOREM SATISFACTIO.

EM O mihi vitio vertet, qui modo æquū se præstare velit & candidum, quæ a priore nō multos ante annos edita de liquidorū mensuris obseruatione, hoc loco tota (quod aiunt) via recedam. Siquis dem in ea quæ præcessit editione, insignem illum pictorē Apellem imitari me velle profitebar: quæ dum sua vulgi iudicio opera exponeret, ita subscribere solitum referunt, Apelles hoc faciebat: quo apertissime significaret nondum maturam extremam adposuisse operi. Idque mihi contigisse ingenue profiteor. Quod enim tum suspicabar, accidit, futurum scilicet vt paulo altius repetito negotio, alia quādoque methodus appareret, qua progrediendum certius foret & tutius ad colligendam veterum mēsurarum symmetriam: hoc interim agens, quod diuus Petrus in sua canonica de prophetarum scrutandis vaticinijs admonet, ita dicens: Bene facitis attendentes prophetico sermoni, sicut lucernæ lucēti in caliginoso loco, donec oriatur dies. Quod ergo statuit sanctissimus ille apostolus in prophetarum studiosa lectione, illud ego in authorum decretis perscrutandis (quantum ad mensurarum rationem pertinebat) perficere atque implere conatus sum. Perlustratis enim Budęi, Alciati, Georgij Agricole, Leonardij Porcij, virorum in omni dicendi genere consummatorū, collatisque

DE VERA MENSURA

RVM PONDERVMQVE RATIONE, reuerendi in Christo patris, Roberti Senalis, diuina clementia Abrincensis episcopi, doctoris theologi, commentarij.

Visquis nostrarum cum exteris rationem mensurarum totam semel adsequi desiderat, illum oportet intelligere, vnciae, sextarij & amphorae veram capacitatem, & mensuram, sed & vnciarum, sextariorum & amphorarum inter

se proportionem: quam si semel assecutus fuerit, nullam iam supererit in reliquis difficultas. In primis autem definienda est, deinde in partes secunda vncia.

Est ergo vncia, librae seu ponderalis seu mensuralis pars duodecima, quae in mensuris oblongis & quadratis pollex dicitur, ut alio loco monstratum est. In cubicis autem, seu liquidorum aridorumque capacibus mensuris, quomodo se habeat ad pollicarem, suo loco differetur. Denique vncia linealis est pars duodecima pedanae longitudinis, quadrata vero quadrati, & cubica cubi.

Iam superest illam in duas partes diuidere. Huius medietas est semuncia.

Tertia pars vnciae, gemina sextula, atque etiam duella dicitur. Fannius de hac ita scripsit.

Sextula quum dupla est, veteres dixere duellam.

Quarta eius pars siciliquus vnciae quartarius, ita